

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

KE-02.1711.1.2022.WB

Kraków 12 STY 2024

Pan
Paweł Sularz
Dyrektor
Zarządu Cmentarzy Komunalnych
w Krakowie

Wystąpienie pokontrolne

Podmiot kontrolowany: Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie.
Przedmiot kontroli: tworzenie taboru i wykorzystanie osobowych samochodów służbowych.
Termin przeprowadzenia kontroli: 14.01.2022 r. - 08.04.2022 r.

Niniejszą kontrolą objęte zostały zagadnienia dotyczące sposobu tworzenia taboru i wykorzystania osobowych samochodów służbowych, a w szczególności:

1. aktualny stan posiadanego taboru osobowych samochodów służbowych, z uwzględnieniem zmian, jakie w tym zakresie zachodziły w latach 2019-2022, do dnia zakończenia kontroli i formy prawnej nabycia samochodów,
2. koszty nabycia samochodów i systemów niezbędnych do ich obsługi,
3. koszty użytkowania samochodów poniesione w latach 2019-2021,
4. regulacje wewnętrzne dotyczące zasad korzystania z osobowych samochodów służbowych,
5. zakres i prawidłowość prowadzenia dokumentacji związanej z użytkowaniem osobowych samochodów służbowych.

Wyniki przedmiotowej kontroli zostały przedstawione w protokole z 06.07.2022 r. Do ustaleń zawartych w tym dokumencie Kontrolowany, pismem z 13.07.2022 r., znak: DO.0900.1.2022 wniósł zastrzeżenia, które zostały poddane analizie, jednak argumenty podniesione przez Kontrolowanego nie dały podstaw do zmiany oceny zgromadzonego materiału kontrolnego, o czym Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli Wewnętrznej i Ewidencji Mienia UMK pismem z 01.02.2023 r., znak: KE-02.1711.1.2022.WB poinformowała Kontrolowanego. Kontrolowany podpisał protokół.

I. Ocena działalności kontrolowanej jednostki:

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2019-2022 Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie dysponował łącznie 3 służbowymi samochodami osobowymi. Na dzień zakończenia kontroli jednostka posiadała 2 pojazdy, które stanowiły jej własność.

W 2019 roku ZCK w ramach Grupy Zakupowej, której liderem jest KHK S.A. pozyskał w najem na okres 36 miesięcy samochód elektryczny Hyundai Kona. Kontrolowany za przygotowanie i przeprowadzenie przez KHK S.A. wspólnych postępowań i udzielenie zamówień poniósł koszty w wysokości 7 261,99 zł oraz koszt budowy stacji ładowania samochodów elektrycznych w wysokości 19 299,70 zł.

Pomimo poniesienia powyższych kosztów o łącznej wartości 26 561,69 zł brutto, po trzech miesiącach użytkowania samochodu elektrycznego i przejechaniu 65 km, ZCK w dniu 02.03.2020 r. przekazał ten pojazd do Zarządu Zieleni Miejskiej.

Koszt najmu przedmiotowego samochodu za okres 3 miesięcy wyniósł 8 359,98 zł brutto, co dzieląc przez ilość przejechanych kilometrów (65 km) daje kwotę 128,61 zł za 1 km. Przy maksymalnym wykorzystaniu samochodu elektrycznego przewidzianego umową najmu (60 000 km/36 miesięcy), średni koszt przejazdu jednego kilometra wyniósłby 1,70 zł.

Ponadto wobec zbycia samochodu zasilanego energią elektryczną, wybudowana przez Kontrolowanego stacja ładowania samochodów elektrycznych, od marca 2021 roku nie była eksploatowana przez jednostkę.

Ustalono, że ogółem koszty eksploatacji i obsługi służbowych samochodów osobowych (rzeczowe i osobowe) w kontrolowanym okresie, tj. w latach 2019-2021 wyniosły odpowiednio: 232 126,19 zł, 253 095,05 zł, 284 510,25 zł.

Ustalono także następujące dane w zakresie eksploatacji 2 służbowych samochodów osobowych w 2021 roku:

- roczne przebiegi pojazdów przekroczyły 10 000 km,
- ilość dni eksploatacji samochodów wyniosła 196 i 206 dni z 252 dni roboczych w 2021 roku,
- średni koszt przejazdu jednego kilometra wyliczony w oparciu o poniesione przez jednostkę koszty rzeczowe wyniósł 1,32 zł, natomiast z uwzględnieniem kosztów osobowych wynikających z zatrudnienia pracowników na stanowisku kierowcy, średni koszt przejazdu 1 kilometra wyniósł 11,76 zł.

Ustalono ponadto, że w latach 2019-2021 (każdego roku 5 pracownikom) wypłacany był ryczałt za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych. Koszty wypłaconych ryczałtów z tego tytułu wyniosły łącznie 21 958,93 zł.

Kontrolowany w stosunku do pojazdów samochodowych będących przedmiotem kontroli dokonywał odliczenia podatku VAT naliczonego od wydatków ponoszonych w związku z ich użytkowaniem, w zróżnicowanej wysokości, wg następujących zasad:

- w odniesieniu do jednego z samochodów – stosował ograniczenie w odliczaniu podatku VAT wynikające z art. 86a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (ustawa o VAT),
- w odniesieniu do drugiego z samochodów - złożył do Urzędu Skarbowego „Informację VAT-26 o pojazdach wykorzystywanych wyłącznie do działalności gospodarczej” i nie stosował ograniczenia w odliczaniu podatku VAT wynikającego z art. 86a ust. 1 ustawy o VAT.

W ZCK w latach 2019-2021 przeprowadzone zostały przez Zespół Audytu Wewnętrznego UMK oraz Biuro ds. Podatku Vat UMK czynności sprawdzające w zakresie poprawności: złożenia informacji VAT-26, przyjętych zasad w regulaminie użytkowania osobowych samochodów służbowych i prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdów:

1. W 2019 roku Zespół Audytu Wewnętrznego UMK przeprowadził w ZCK audyt zadania „Proces przygotowania deklaracji VAT w GMK”. W sprawozdaniu końcowym z 14.11.2019 r. sformułował rekomendację, aby doprecyzowano ewidencję w kartach drogowych samochodów służbowych, zgłoszonych do US jako wykorzystywane do celów służbowych, o informację dotyczącą celu wyjazdu, oprócz wskazywanego tylko opisu trasy (skład-dokąd). Dyrektor ZCK pismem z 01.07.2021 r. poinformował Zespół Audytu o realizacji powyższej rekomendacji poprzez wprowadzenie w ZCK Zarządzenia nr 8/2021 Dyrektora ZCK z 07.01.2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z samochodów służbowych w ZCK w Krakowie z uwzględnieniem uwag Zespołu Audytu Wewnętrznego.
2. W 2021 roku Biuro ds. Podatku Vat UMK przeprowadziło czynności sprawdzające mające na celu weryfikację złożonych do Urzędu Skarbowego „Informacji VAT-26 o pojazdach samochodowych wykorzystywanych wyłącznie do działalności gospodarczej” oraz sprawdzenie poprawności dokonywanych odliczeń podatku VAT naliczonego w odniesieniu do wydatków ponoszonych w związku z użytkowaniem pojazdów samochodowych do celów służbowych przez miejskie jednostki organizacyjne.

Biuro ds. Podatku Vat UMK dokonało sprawdzenia prowadzonej przez ZCK ewidencji przebiegu jednego z samochodów za wrzesień 2021 r. oraz przyjętych wewnętrznych regulacji.

W wyniku powyższych czynności, Dyrektor Biura ds. Podatku Vat pismem z 15.12.2021 r. przekazała najważniejsze zasady warunkujące korzystanie przez mjo z odliczeń podatku VAT bez stosowania ograniczenia i równocześnie zalecając Kontrolowanemu:

- prowadzenie ewidencji przebiegu pojazdów w sposób czytelny, uzupełnianie jej o cel wyjazdu oraz prowadzenie ewidencji w sposób zgodny z zapisami art. 86a ust. 7 ustawy o VAT i ze wskazaniami Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej zawartymi w ogólnie dostępnych interpretacjach indywidualnych,
- stosowne uzupełnienie lub weryfikację wewnętrznego regulaminu, tj.:
 - ✓ uaktualnić listę pojazdów służbowych wymienionych w § 1 regulaminu,
 - ✓ odnieść zasady dotyczące korzystania z pojazdów samochodowych unormowane w § 6 regulaminu do wszystkich osób wymienionych w § 2 regulaminu korzystających z tych pojazdów,
 - ✓ określić miejsca parkowania (garażowania) pojazdów samochodowych po godzinach pracy w ZCK i ich dostępności dla pracowników,
 - ✓ w regulaminie jednoznacznie opisać sposób kontroli czy pojazdy samochodowe są wykorzystywane wyłącznie do działalności ZCK a tym samym wyeliminować możliwość ich użycia dla celów prywatnych.

Niniejszą kontrolą objęto m.in. zgodność przyjętych regulacji wewnętrznych dotyczących korzystania w ZCK ze służbowych samochodów osobowych z wymogami określonymi w art. 86a ust. 4 i 6-8 ustawy o VAT oraz poprawność prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdów.

Szczegółowa kontrola dokumentacji przebiegu samochodów z 2021 roku, sporządzonej w okresie obowiązywania Zarządzenia nr 8/2021 Dyrektora ZCK z 07.01.2021 r.

w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z samochodów służbowych w ZCK w Krakowie i przykładowej z roku 2022 r., sporządzonej w okresie obowiązywania kolejnego w tej sprawie Zarządzenia nr 1/2022 Dyrektora ZCK z 07.01.2021 r. wykazała, że:

- a) karta drogowa SM 101, stanowiąca załącznik nr 1 do Regulaminu zawierała inne dane niż wynikało to z regulacji zawartych w § 9 ust. 5 tegoż Regulaminu i art. 86a ust. 7 pkt 4 ustawy o VAT - w ewidencji przebiegu pojazdów wpisy powinny być dotyczyć każdego wykorzystania pojazdu samochodowego przez osobę kierującą tym pojazdem, z wpisaniem imienia i nazwiska kierującego pojazdem, a nie osoby „jadącej” tym pojazdem, jako pasażer,
- b) druga strona stosowanej przez ZCK karty drogowej SM 101 nie odzwierciedlała wzoru karty drogowej określonej Regulaminem, tj. miała łącznie 9 kolumn, a wzór 11; w drugiej kolumnie we wzorze tytuł brzmiał „nazwisko jadącego”, a w wypełnionej karcie „nazwisko jadącego/cel wyjazdu”, w poszczególnych wierszach tej kolumny wpisane były skrótowo takie dane, jak np.: „DA parking”, „DA dokumenty”, „DA myjnia”, pomimo krytycznej wcześniejszej oceny Biura ds. Podatku Vat UMK co do używania skrótów w prowadzonej ewidencji przebiegu pojazdu,
- c) karta drogowa SM 101 miała rozbudowaną formę, ponad wymogi wynikające z ustawy o VAT, jednakże poszczególne pola, opisane szczegółowo w treści protokołu nie były w ogóle wypełniane,
- d) dane wpisywane w niektórych polach karty drogowej SM 101 były nieadekwatne do tytułu poszczególnych rubryk, np. wpisywana była data dzienna wyjazdu zamiast zgodnie z tytułami rubryk: „odjazd godz. min.”, „przyjazd godz. min.”.

Kontrolowany, pismem z dnia 22.02.2023 r., znak: D0.0900.1.2022 przesłał do Wydziału Kontroli Wewnętrznej i Ewidencji Mienia UMK dodatkowe wyjaśnienia, w których poinformował o usunięciu nieprawidłowości wykazanych w protokole kontroli. W wyniku analizy przekazanych przez ZCK materiałów ustalono, że:

- Zarządzeniem nr 17/2023 Dyrektora ZCK z dnia 22.02.2023 r. wprowadzono nowy Regulamin korzystania z samochodów służbowych w Zarządzie Cmentarzy Komunalnych w Krakowie,
- załączniki do wyżej wymienionego Regulaminu, tj. wzór karty drogowej i wzór miesięcznej karty eksploatacji samochodu służbowego, stanowiące ewidencję przebiegu pojazdu obejmują dane zgodne z art. 86a ust. 7 ustawy o VAT,
- w załączniku nr 5 do przedmiotowego Regulaminu zawarto wykaz skrótów stosowanych w kartach drogowych, obejmujący 30 skrótów wraz z ich znaczeniem.
- załącznik nr 6 do Regulaminu zawiera wykaz celów wyjazdów służbowych używanych w kartach drogowych wraz z ich znaczeniem,
- w kartach drogowych została usunięta rozbieżność terminologiczną pomiędzy „kierującym” a „jadącym”. W obowiązującym od 1 marca 2023 r. wzorze karty odpowiednie rubryki są przeznaczone do wypełnienia przez kierującego pojazdem.

Opisane wyżej zmiany wprowadzone przez Kontrolowanego w Regulaminie korzystania z samochodów służbowych spełniają wymagania przewidziane w przepisach ustawy o VAT, dlatego nie formułuje się zaleceń pokontrolnych w tym zakresie.

II. Zalecenia:

1. Dokonać przeglądu posiadanego taboru samochodowego i dostosować ilość i rodzaj pojazdów samochodowych do faktycznych potrzeb jednostki, kierując się zasadami wyrażonymi w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ oraz udokumentować proces przeprowadzonej analizy w tym zakresie.

Przeglądy taboru samochodowego przeprowadzać cyklicznie, minimum raz na pół roku.

Przeprowadzając przeglądy, analizą należy objąć w szczególności następujące aspekty:

- stan techniczny pojazdów i stopień ich zużycia,
- koszty utrzymania samochodów, w tym koszty serwisowania, napraw i ubezpieczenia,
- częstotliwość korzystania z danego pojazdu.

Pojazdy zbędne dla potrzeb jednostki należy bezzwłocznie odpowiednio zagospodarować, tj. dokonać ich sprzedaży, przekazać do użytkowania innym jednostkom MJO lub KO UMK albo dokonać ich utylizacji.

2. Na bieżąco monitorować proces eksploatacji pojazdów samochodowych i podejmować adekwatne działania zapewniające maksymalny poziom ich wykorzystania, tak aby każdy samochód osiągnął:

- roczny przebieg powyżej 10 000 km,
- stopień wykorzystania powyżej 200 dni roboczych przypadających w danym roku kalendarzowym.

W przypadku samochodów elektrycznych należy dążyć do maksymalnego wykorzystania limitów kilometrów przewidzianych w umowie najmu.

3. Racjonalnie planować zapotrzebowanie na nowe pojazdy samochodowe, z uwzględnieniem faktycznych potrzeb jednostki oraz wymogów ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych². Nabycie nowego samochodu każdorazowo musi być uzasadnione szczególną potrzebą jednostki i poprzedzone udokumentowaną analizą, z której wynikać będzie, że każdy posiadany przez jednostkę samochód jest wykorzystywany na maksymalnym poziomie.
4. Rozważyć wprowadzenie elektronicznego systemu rezerwacji pojazdu oraz pomocniczej ewidencji przebiegu pojazdów w systemie GPS.
5. Dokonać odpowiednich zmian organizacyjnych, których efektem będzie wyeliminowanie działań polegających na przewozie przez osobę zatrudnioną na stanowisku kierowcy pracowników merytorycznych w miejsca wykonywania przez nich obowiązków służbowych. Pojazdy przekazywać do obsługi pracownikom w celu efektywnej realizacji obowiązków jednostki, tj. np. kurierowi do przewozu poczty, bądź pracownikom merytorycznym do sprawnego przemieszczania się w oddalone od siedziby jednostki miejsca wykonania konkretnych obowiązków służbowych.
6. Powierzać pracownikom samochody służbowe wyłącznie w celu efektywnej realizacji

¹ „Wydatki publiczne powinny być dokonywane:

1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:

a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;

2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;

3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań”.

² Ustawa z dnia 11.01.2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

danego zadania i dokumentować celowość wyjazdu służbowego dokonując odpowiednich wpisów w prowadzonej ewidencji przebiegu pojazdu.

7. Rzetelnie i starannie prowadzić ewidencję eksploatacji samochodów osobowych.
8. Wzmocnić nadzór nad poprawnością prowadzenia dokumentacji związanej z użytkowaniem pojazdów samochodowych.

III. Osoby odpowiedzialne za realizację zaleceń pokontrolnych:

Zalecenia nr 1 - 8: Pan Paweł Sularz, Dyrektor Zarządu Cmentarzy Komunalnych w Krakowie.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych:

Zalecenia nr 2 - 3, 5 - 8: od zaraz.

Zalecenia nr 1, 4: do 29 lutego 2024 r.

V. Termin sporządzenia sprawozdania z realizacji zaleceń pokontrolnych:

Zalecenia nr 1 - 8: do 8 marca 2024 r.

Pouczenie:

Zgodnie z § 17 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli organizacyjno-prawnej przez Wydział Kontroli Wewnętrznej i Ewidencji Mienia UMK (zarządzenie Nr 173/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 29 stycznia 2019 r.) jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzenia sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt. V wystąpienia pokontrolnego i przekazanie go do Wydziału Kontroli Wewnętrznej i Ewidencji Mienia. Sprawozdanie powinno zawierać odniesienie do każdego ze sformułowanych zaleceń pokontrolnych, wraz z podaniem terminu i sposobu jego realizacji.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Aa.

Do wiadomości:

Pan Andrzej Kulig – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej i Komunalnej.